

NAGYVÁRAD

Arviden egy lora 35 lei.
Nagyvárad: egy lora 30 lei.

Főmunkatárs: **MEZDÜS NÁNDOR**
Főszerkesztő: **MARÓT SÁNDOR**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly utca 6.
(Szállás: Duna-parton 6.)

ned a szövetségeseket teszi felelőssé a küszöbön álló háborúért

Vesztegetéssel szitják a sztrájkot a Ruhr-vidéken

Az európai nyugalom két egymást kitérő sarkpontja: a Ruhr-vidéki kérdés török-görög ellentét egyaránt élesen lódott föl az utóbbi napok horizontjára. Mindkét kérdés a legutóbbi negyven óra leforgása alatt ment keresztül a krízis stádiumán és pedig a német-ia feszültség az enyhülés, a lausannei a kiélesedés irányába tolodott el. Noha még tegnap általános vélemény volt a lausannei megbeszélések teljes szakításával kellett számolni, egyesből ma arra következtethetünk, hogy a döntésre még most sem kerül sor. hogy e reménységek ma már oly szálalakhoz fűződnek, mint az Izmedtől jövő Bompard udvarias „viszontlátásra” köszöntése. Ennek ellenére sem lehetetlen azonban, hogy a szövetségesek a tizenkettedik órában átérzik a düsseldorf sulyát, amit nekik Izmedtől s mérsékelni fogják a törökökkel szemben támasztott követeléseiket. Izmed pasa a svájci sajtó előtt a szövetségesekkel való tanácskozásról következőket mondta:

tatott Garonnal és Childdel, kijelentve, hogy

kész a Bompard által előterjesztett legutóbbi javaslatokat elfogadni.

A Törökországban levő idegenek igazoltatására — Törökország hozzájárulásával — a hágai nemzetközi törvényszék által kinevezett tanácsosok alkalmaztatnak, aminek ellenében a szövetségesek hozzájárulásának a szerződés gazdasági vonatkozású rendelkezéseinek elhalasztásához.

Lord Curson a lausannei értekezletről két óra hosszat számolt be a minisztertanácsnak.

Francia lapok fenntartással azt a hírt kommentálják, hogy a tárgyalások tíz nap múlva nem Lausanneban, de egyebütt újból megkezdődnek.

A Ruhr-megszállás, melynek első ideje bénítólag hatott a termelésre, utóbbi napokban, intézkedéseiben lényegesen enyhült. A távbeszélő-forgalom legtöbb helyen már megindult. Hosszas tárgyalások után a francia parancsnok a munkás-frakciók gyűlésének megtartását engedélyezte.

A Rajna-völgyben így már-már helyreálló nyugalom erősen veszélyezteteti az a körülmény, hogy Cuno essen látogatásakor megalakítottak egy megtorló-bizottságot, amelyre az a feladat hárul, hogy a sztrájkot irányítsa. A német munkásságot valóságos vesztegetésekkel és terrorral hajtják sztrájkba s a trájkolóknak kártérítés címén igen nagy összegeket fizetnek.

A franciák tegnap éjjel elvágták a forgalmat Frankfurt és Mannheim között.

A világ munkásságának a Ruhr-megszállás elleni demonstrációjához ma a belgák járulnak hozzá. Macdonald angol munkásvezér a Daily Herald szerint kijelentette, hogy a napokban a francia és belga munkásszervezetekkel veszi fel a tárgyalásokat a Ruhr-kérdésben.

Egy francia pénzügyi bizottság a Ruhr-vidék pénzkérdéseinek megoldására Düsseldorfba indult.

Boroszlóból jelentik: Löbe birodalmi elnök kijelentette, hogy kevés német reméli, hogy a katasztrófából kivezető ut legyen, mert a megszállás halomra döntötte a teljesítési politikát. Az Oroszországba vett remény egyet jelent úgy kelet, mint nyugat fele a kilátástalan háborúval. A szociáldemokraták a német egységben figyelik a keleti és nyugati események fejlődését.

Ma kezdődik meg a vizsgálat a premontrei gimnázium ügyében

Iuga és Pteancu vezérfelügyelők Nagyváradon

A török delegáció részéről, hogy lord Curson visszatér Lausanneba, mert a konferencia meghiusulásaért a következő háborúért való felelősség hatással van a Lausanneban képviselt hatalmakra.

Bompard a lausannei állomáson beszélgetett Garonne olasz delegátussal. A beszélés tárgya ismeretlen. Marilly, a francia főtitkára Lausanneban maradt, amiből azt következtetik, hogy a konferenciát néhány nap múlva valószínűleg mégis folytatják.

Hiszik ezt annyival is inkább, mert Bompard az induló vonatból az újságírókhoz kiáltotta: „Viszontlátásra!”

Lord Curson a delegáció tagjaival ma donba visszaérkezett. A király képviselőjében Cromer lord fogadta a pályaudvaron a bizottságot, honnan egyenesen a Buckingham palotába hajtottak a királyi audienciára.

A lausannei konferencia meghiusulása kapcsolatban

a francia kormány jegyzékkel fordult a brit kormányhoz, sürgetve a két államnak a törökökhöz intézendő közös jegyzéket, melyben közölnék, hogy az értekezlet befejezését nem tekintik véglegesnek.

Francia hivatalos körökben remélik, hogy az értekezlet megfeneklését nem követi nyílt szakítás.

Izmed pasa hosszas megbeszélést folytatott

Kedden délután érkeztek meg Nagyváradra dr Iuga Ferenc és dr Pteancu Sándor vezérfelügyelők és ugyancsak ma érkezett meg Bukarestből Gocan Simon nagyváradai tankerületi főigazgató is. Ismeretes, hogy Iuga és Pteancu vezérfelügyelőket bizta meg Anghelescu kultusz-miniszter a premontrei gimnázium ügyének bevizsgálásával. Nagyvárad magyar közönségét most csak a premontrei gimnázium sorsa érdekli és éppen ezért nagy várakozással tekint a vizsgálat eredményei elé.

A „Nagyvárad” munkatársa a tankerületi főigazgatóságon először dr Gocan Simon főigazgatóval beszélt.

— Éppen most érkeztem meg Bukarestből, — mondja a főigazgató. — és én is részt veszek abban a bizottságban, amely a premontrei gimnázium ügyét vizsgálja be.

Anghelescu közoktatásügyi miniszter úrral hosszasan tárgyaltunk ebben az ügyben, de természetesen a tárgyalások eredményéről a sajtóval semmit sem közölhetek.

— A vizsgálatot még a mai nap folyamán megindítjuk és előreláthatólag 2—3 napig fog tartani. Hogy a bizottság tagjai kik lesznek, még nem tudom. A vizsgálat vezetésével Iuga és Pteancu urak vannak

megbizva és a vizsgáló-bizottság összeállítása tőlük függ.

Iuga Ferenc és dr Pteancu Sándor vezérfelügyelők együtt nyilatkoztak munkatársunk előtt.

— A miniszter úr csak arra adott megbízást, hogy a vizsgálatot lefolytassuk. A vizsgálatot azonnal meg is kezdjük.

— A vizsgálat mire irányul?

— A gimnázium ellen vádpontok vannak felsorolva. A felhozott vádak felől kell megejtenünk a vizsgálatot és annak eredményéről jelentést teszünk a miniszternek.

— Speciális megbízatásunk csak a vizsgálat lefolytatásában áll. Tisztviselőket vagyunk és csak a felsőbb utasításnak teszünk eleget.

— Arra igazán nem tudunk felelni, hogy a gimnázium tovább ebben a formában működhet-e?

Megkérdézzük, igaz-e, hogy a kultusz-miniszter is lejön Nagyváradra.

— Nem. Tudunkkal nem jön le a kultuszminiszter Nagyváradra, különösen nem a gimnázium ügyében. Tegnap még legalább erről nem tett nekünk említést.

— A vizsgálat eredményeiről a nyilvánossággal semmit sem közölhetünk, de remélhető, hogy a miniszter a vizsgálati iratok áttanulmányozása után azonnal intézkedik a bezárt gimnázium sorsa felől.

A liberális párt hivatalos lapja a nagyváradai tisztviselői változásokról

A bukaresti „Viitorul”-ban a liberális kormány félhivatalos lapjának legutóbbi számában igen érdekes tudósítás számol be a nagyváradai helyzetről és a liberális párt nagyváradai szervezkedéséről. A cikket itt adjuk minden kommentár nélkül, kiki hozzáfűzheti magának észrevételeit.

A politikai élet, — írja a Viitorul, — az utóbbi idők kialakulása után, napról-napra jobban konszolidálódik a legkiváncsabb irányban, úgy Biharmegyében, mint Nagyváradon. Al zavarosban halászók, a hangos és mindig önző demagógok, vagy meggyőződésből, vagy meggyőződés nélkül, de kezdenek alkalmazkodni a tényekhez.

A politikai, közgazdasági és kulturális piszkolódások után, mindinkább egészséges viszonyok alakulnak ki és az egészséges közvélemény mindinkább a nemzeti liberális párt zászlója körül tömörül.

Az országhoz és nemzethez hű polgárok, a becsületes és eredményes munka akarói, a veszedelmes demagógok ellenségei és mindazok, akiket meggyőzött a liberális kormány által előkészített egészséges munka és elért tények értékelői, napról-napra többen iratkoztak be a liberális párt soraiba.

Csak az utóbbi 6—7 nap alatt több mint 70 polgár iratkozott be a párt tagjai közé, akik a társadalom minden rétegét képviselik. Ezek közül csak a következőket idézzük: Pacala György gyógyszerész, Ilea László lelkész, Gróza György tanító, Lupascu állatorvos, Dudescu ezredes, Schusztar Lajos volt ezredes, dr. Rezes József állatorvos, Popa János tanító, Craiciu János földműves, Moskovits Miksa bankigazgató, Karpf Márton fatermelő, Moskovits Miksa mérnök, Petka György földműves, Muresanu Traján tanár, Sebestyén Sándor állatorvos, Reményi Vilmos, Lőránd János, Panca György földműves, Stanescu tisztviselő, Tintescu kereskedő, Nemes Ede mérnök, Balog Imre jegyző, Bulsan Gyula kreskedő, Ivanovici Toma kereskedő, Fodor György földműves, Pantza Béla tisztviselő, Ganzel Dezső mérnök, Kain Tibor, Luncau János bérkocsis, Avram Péter, Gánza János borbély, Grünwald Hermann ékszerész, Serac Aurél tűzoltóparancsnok, Glück Lajos kereskedő, Láng Jakab mészáros, Tomozer Mihály cipész, Veracu György, Pop György földműves, Nissel Lőrinc kereskedő, Mózes Béla fakereskedő, Satian János, Török Sándor földműves, Czimmermann Menyhért gyáros, Rölich Béla, Kelemen Péter tisztviselő, Jankai Ferenc kereskedő, Erdélyi Ferenc, Popovici György lelkész, Paizs Sándor gyáros, Fejes Ferenc sütődés, Barátki Gyula, Nánási Mihály földműves, Kuczik Imre tisztviselő, Kuczik Ferenc nyomdász, Katona Mihály, Gin Gábor, Kajla Aurél iskolaigazgató, Várad tanár, Darabond Ede, Kronovitz Mór tanár, Vigvigan földműves, dr. Gedeon Márton, dr. Hertelendi Géza tisztviselő, Boros Menyhért sütődés, Fodor Ionea földműves, Hajdue Flore, Barátky Béla hentes, Hentes Péter intéző és Corbu György földműves.

A liberális párt Tanulmányi Köre

A szervezés szellemi vezetője és a párt elnöke Mosoiu generális, akit a bihari nép hatalmas tömege ragaszkodóan szeret, megvetette az alapját a párt Tanulmányi Körének, amely már megkezdte működését és szépet és értékeset fog produkálni.

A közigazgatás

Első és legfontosabb kérdés, amelyet a párt elnöke és vezetői rendezni kezdtek a megye és különösen az erős fejlett kulturaközpont: Nagyvárad város közigazgatása volt.

Eddig egyes olyan tisztviselők működtek, akiknek nem is volt meg a megfelelő képzettségük és akik hivatalukat, mint egy felsőbb isteni örökséget tekintették és éppen ezért nem szolgálták az adminisztráció megjavítását.

Minden erőszakosságuk és a zavarosban halászók alaptalan támadásai dacára is az utóbbi időben az adminisztráció megjavítása érdekében történtek egyes tisztviselő változtatások, amelyeket egyhangú helyesléssel fogadtak a polgárok, akik az igazságot és a közügyek jó vezetését óhajtják.

A képzetlen és csak saját érdeküket szolgáló tisztviselőket lezért elmozdították, de ahelyett, hogy az ilyen envhe elintézésrel megelégedtek volna, egy támasdásba kezdtek és anélkül, hogy tudnák bünt követtel el a világ és a törvények ellen. A tévedés emberi dolog, de az ellenkezés és impertinencia olyan tévedések, amelyeket a mostani felelős ténvezők, nem hisszük, hogy megbocsájtanak nekik.

Bankett Mosoiu miniszter tiszteletére

Január 30-án, este a párt állandó választmányának tagjai sok ragaszkodással ünnepelték a párt főnökét Mosoiu minisztert és bankettet rendeztek tiszteletére.

A banketten részt vettek Ion. Th. Florescu igazságügyminiszter, Ioan Jonika képviselő, Steanu Sándor, Matei, Negulescu ezredes, Dorien és Ghent szenátor, a bihariak közül: Porumb lelkész, dr. Venter István, Bogdan Jonescu tanár, Bacaloglu ezredes, dr. Simionca György, Castana ezredes, Szilágyi-Corbu tanár, Amzea lelkész, Popescu Anton ezredes és Jónás Demeter gazdasági tanácsos.

Először Florescu igazságügyminiszter tisztozott és Mosoiu miniszter érdemeit méltatta. Azután Negulescu ezredes méltatta a miniszter érdemeit a párt megszervezése körül. Pohárköszöntőt mondtak még: Porumb lelkész, Bacaloglu és Castana ezredesek, Matei képviselő, dr. Simionca, Bogdan Jonescu és Szilágyi-Corbu.

A bankett éjszaka 12 órakor ért véget igen emelkedett hangulatban.

Óriási lelkesedés közepette vették tudomásul, hogy Vlaniceanu ezredes beiratkozott a párt rendes tagjai közé.

Igy számol be a Viitorul a nagyváradai liberális párt akcióiról.

Nyolcmillió kártéríté az elhibázott gyógykezelésért

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszéken a napokban érdekes pernek tárgyalni. Kenich Sándor építész kártérítési keresetet adott be a Fásor-szanatórium részvénytársaság ellen s ebben elpanaszolta, hogy a sanatóriumban Adám Lajos fesszor kilitűzőn megoperálta s egy év múlva már el is hagyta a sanatóriumot, ahová azonban utókezelés végett kellett járnia, hogy baját Röntgen sugárkezeléssel gyógyítsák. A Röntgen-kezelés után a röntgenkezelés helyén súlyos dalmatát érzett, majd égnak esett el a műtétet végrehajtó tanár megállapított, hogy a hanyagul végzett röntgenkezelés következtében pécienze másodfoku égési sebek keletkeztek.

Amikor felgyógyult és hivatásukat elvégezték, meglepődve tapasztalták, hogy az építkezéseknél nem tud az állványt látni, ami mesterségét tekintve, nála lehetetlen ötvényszárműködés munkabírási-csővezetési. Miután pedig a sanatórium nyilatkozta, hogy a röntgenkezelés helyén súlyos dalmatát érzett, majd égnak esett el a műtétet végrehajtó tanár megállapított, hogy a hanyagul végzett röntgenkezelés következtében pécienze másodfoku égési sebek keletkeztek.

A budapesti törvényszéken már volt ebben az ügyben a perfelvétel életrőség február 8-ra tűzte ki az érdemi tárgyalást. Jogászai körökben általában érdeklődéssel néznek a bíróság döntésére.

* Megbízható jó minőségű vásznakat, karkötőket, menyasszonyi kecskéket Rimandó utcán Kertész Reklám üzletében vásárolhatunk, ahol árak olcsóbbak, mint bárhol, a cég szolid és megbízható. Tisztviselőknek meglepő árkedvezmények.

A két napig tartó

nagy mosás

MYTHOS

mosószappannal

csak fél napig tartó

kismosás

HÓ. NAP.

Február 7.

Felvette:

E. F. A.

T Á V I R A T.

Leadta: DORIAN

F A R A Ó H I T V E S E

NAGYVÁRAD

Dorianfilmszínház.

A nagyváradai bemutató óriási sikere után lelkesedéssel és türelmetlenül várjuk.

Kolozsvár, Arad, Temesvár, Brassó, Szatmár.

Esőernyő

ROSENBERG TESTVÉREK
Zöldfa-utca 8. szám. (Fábián Lajos u. sarkán)

legnagyobb beszerzési forrása Nagyváradon: Viszonylagos árkedvezmény.

Erzsébetvárosi Kör politikai vacsorája

Interjú és Ugron beszéde.

Az Erzsébetvárosi Kör színterén a vacsorát rendezett. A főszóvivője kegyelelesen emlékeztet a tavaszi bombamerénylet áldozataira.

Két irányzat közd egymással, az el- és a tisztult liberalizmus. A pol-
sadalom nem tudja magát meg-
A régi liberálisoknak voltak hibái,
llurális gazdasági téren sokat alko-
ellenzék feladata, hogy kritikával
unkát végezzen.

A polgári társadalom politikájának
alászával ne lészenak a munkás
onnal szembeni agresszivitást. Nem
kivétel polgári törvényeket, de
karunk kivétel munkás-törvénye-

Ugron emelkedett szólásra:
Engedjék meg — mondta — hogy
kedjek a politikai alakulásunkra,
részese vagyok. Ezt a csoportot
indítjuk, hogy az erő egységesítését

ezt az olyan politikát folytatunk,
beri egyenlőség, szabadságjogo-
szik. Nem tudom lehárulni az
öködést olyanokkal, kik progra-
bb pontjait megakadályozzák. Nem

hogy a magyar politikusok köz-
l legyen, a politikusok foglalko-
ormányképes párti alakítására. Ki-
hogy csak akkor óhajtjuk támadni

nyit, ha véleményünk szerint rombol,
helyesen cselekszik, abban az eset-
a támadást céltalannak találuk
kal becsülete egy az egyén becsület-
sonyi mondotta, hogy a kvalifikáció

a politika okai a nemzetek sorsá-
zetésére. Ennek elbírálása a nemzet
K. Koncentrációról beszélni sem le-
többünk véleménye, hogy flikos
szóló alapján összeült parlá-

ivatott az ország vezetésére.
mai politikánk nem harcos ellenzéki
de arany középut. Szel-
tis) mentes nemzeti politikát kívá-

ay képviselő beszélt még, ki a
egységesítését hangsúlyozta.

Keller főállatorvos lakása körül

A törvényszék lakbérleti tanácsa

A törvényszék lakbérleti tanácsa előtt
nég sohasem folyt le tárgyalás na-
ghaligatóság előtt, mint tegnap, ami-
Keller főállatorvos lakása fölött dön-

bírósg. Keller lakása nem üresedett
nem Keller főállatorvosi minőségben
helyezték a mivel ott sem lehetett la-
poni, családját a kedvezőbb viszó-

Nagyváradon hagyta.
Keller főállatorvos lakása pedig nem
van az Apolló-palotában, hogy ne
tér vagy harminc, dacára annak,
Kellernek 1926-ig szerződése van a

al, amely szerződés a lakást Egely
a rubázsa, ha Keller elmegy Nagy-
ól, vagy lakását megújja.

Keller főállatorvost Deésre
tek, a lakáshivatal minden további
üresnek nyilvánította a lakást,
annak, hogy Keller családja ott

ég és kiadta Florescu huszá-
nak.
többi igénylők — dr. Sovrea
Dejeu Péter — megfélembrezték

hivatal határozattal, de megfelleb-
a lakáshivatal ítéletét Keller fő-
os is.
gnap tárgyalta az ügyet a törvényszék
eli tanácsa Dobos Constantin
ével. Dr. Rednik Gábor, Keller
elője, válaszolt a kényelmetlen hely-

lakást továbbra is meghagyni Keller fő-
állatorvosnak.

Dejeu Péter kulturális és képvise-
letében dr. Simonca György ügyvéd
kérte, mint városi főbíróviselőnek a lakást.
Dr. Pelle János pedig a lakás nélkül
Alló dr. Sweiger Lászlónak kérte a lakást.
Florescu huszárnagy több mint há-
romnegyedórás beszédet tartott, kérve a
bírósgot, hogy neki utalja ki a lakást.
Felesége liciumi tanárnő és feljárt —
ugymond — olyan kulturális színt, mint
bármely más.

A bíróság hosszas tanácskozás után
meghozta az ítéletet. Az ítélet Florescu
őrnagynak adja a négyzetes lakást, azaz
a rendelkezéssel, hogy Keller főállatorvos
30 nap alatt köteles lakását ki-
üriteni és átadni.

Megcáfolt hírek a liberális kormány bukásáról

A kormány kihasználja az ellenzék egye-
netlenkedését és — megszavaztatja az al-
kotmányreformot

Napok óta az a hír terjedt el a politi-
kai körökben, hogy a lei zuhanása a kor-
mányt válságos helyzetbe hozta. Sőt be-
avatott ellenzékiek már a kormány buká-
sát is tudni vélik.

Az ellenzéki blokk megalakulása az
egyes pártok eltérő politikai állásfoglalása
folytán — valószínűtlennek látszik és a
kormány — úgy látszik — ismét uralja a
helyzetet.

Kolozsváron a mai nap folyamán az a
hír terjedt el, hogy a liberális kormány
megbukott. Hivatalos helyeken a hír óriási
izgalmat keltett, de senki sem tudott a hi-
rek terjesztőinek nyomára jutni. Methes

prefektus a Rador szerkesztőjének kijelen-
tette, hogy az elterjedt hírekről tudomással
bir, de csak annyit mondhat, hogy akinek
a halálhírére keltik, az rendszerint hosszú-
életű. Egyébként a prefektus a tegnapi nap

folyamán telefonon beszélt Vaitoianu bel-
ügyminiszterrel, akitől semmiféle a lemon-
dással kapcsolatos értesítést nem kapott.
A parlament ülészakát, amely február

21-én véget ért volna, a kormány terveit
szerint meghosszabbítja április végéig. A
kormány ezen idő alatt el akarja intéztetni
az alkotmány- és közigazgatási reformot, a
C. F. R. autonómiáját, a nemzeti bank pri-
vilégiumát és meg fogják hosszabbítani az
ipari hiteltől szóló törvénycikket.

A kormány felhasználva azt a körül-
ményt, hogy az ellenzéki pártok nem jutot-
tak megegyezésre, elhatározta, hogy siet-
tetni fogja az alkotmányreform előkészí-
tését. E terv szerint szombatig befejezik
az alkotmányreform tárgyalását. A parla-
ment plénuma előtt az általános vita febr-

ruár 20-án kezdődne és március 15-én nyer-
ne csak befejezést.

Cuza egyetemi tanár holnap a főváros-
ba érkezik. Az antiszemita diákok nagy
tüntetést rendeznek tiszteletére a pályas-
udvaron.

Világosságot derít a rendőrség egy titokzatos nagyváradai gyil- kosságban

Kik ölték meg Spitz Sámuel papírzacskó-
gyárost

Emlékeztet, hogy 1920. augusztus
28-án ismeretlen tettesek meggyilkolták
Spitz Sámuel nagyváradai papírzacskó-
gyárost. A gyilkossággal annak idején so-
kat foglalkozott a nagyváradai államrendőrség,
de eredmény nélkül. A gyilkosság a
vár udvarán történt, de Spitz hulláját még
máig sem sikerült felkutatni.

A napokban újabb irányba terelődött
a már elfeledettnek vélt gyilkosság. Bo-
ródi detektív-felügyelő és Trifán de-
tektív hetek óta tartó körülményes nyomozás
után minden bizonnyal eredményre
jutottak.

*Előállítottak egy kereskedőt a
rendőrségre, aki ellen már is számtalan
bizonyíték merült fel, hogy
társaival ő gyilkolta meg Spitz
papírzacskó-gyárost.*

Spitz öreg ember volt és talán tulontúl
jól tudták gyilkosai, hogy a nő a legna-
gyobb gyengéje s ezért az eddigi nyomozás
szerint a gyilkosság is úgy történt, hogy

*Spitzet a várudvarra csalták ran-
devura egy nő segítségével és a ro-
mantikus várudvaron végeztek
vele és kiszedték zsebéből a pénzt.*

Spitzer ismerősei szerint, mindig na-
gyobb összegű pénz volt a meggyilkolt zse-
bében és így közel fekszik az a feltevés,
hogy rablótámadás történt.

A gyanúsított multja, — nevét egyelőre
nem írjuk ki — nagyon zavaros. Buda-
pesten kommunista üzelmekért körözik s
nincs kizárva, hogy hasonló bűncselekmények
is terhelik lelkiismeretét.

Tegnap kezdte meg a központi kapi-
tányság a gyanúsított kihallgatását. Vallo-
mása elején úgy nyilatkozott, hogy tudja
hol van eltemetve Spitz, de a gyilkosságról
nem akar tudni semmit.

*Megmondta, hogy a vár udvarán
van eltemetve Spitz.*

ahova azonnal kiszállt a rendőri bizottság,
de a kijelölt helyen nem találták meg a
hullát. A helyszínen oly zavartan viselkedett
a gyanúsított, hogy bizonyosnak látszik az,
hogy ő és társai követték el a gyilkosságot.

A rendőrség tovább gyűjti a bizonyíté-
teket a gyanúsított ellen és elrendelték a
letartóztatását. Az ügyben ma minden
bizonnyal szenzációs fordulat fog beállani.

* Modell bőrkalap csak 150 lei. Modista „Rita“ kalap-szalonn Str. Alexandri (Teleki) 24. szám.

Szerda — Csütörtök

Harry Piel
A fejnélküli lovas
III. befejező rész.

Apolló mozgószínház
(Bémer-tér.)

Egyezés a Vacuum Oil Company és a kiskereskedők között

A Vacuum Oil Company megbízottja tegnap Nagyváradra érkezett a tárgyalás folytatott Balázs Mártonnal, a kiskereskedők szakszervezetének elnökével. A szakszervezet most a következő érdekeit adta ki:

A Vacuum Oil Company táviratból küldött a nagyváradai kiskereskedők szakszervezetének, hogy a cég képviselőjében Boros cigvezető Nagyváradra érkezik a Vacuum tártályok ügyének rendezése céljából. A kiküldött meg is érkezett. A szakszervezet elnöksége 12 választmányi tagot a város különböző részeiben megbízott, akik a kereskedőket a cégvezetővel flikeresik. Figyelemre méltó a kártyáikat, hogy a kiküldött cégvezető előékenyen fogadják a intézkedéseit respektálják, mert a tártályok a Vacuum tulajdonai a azokat vagy megváltják, vagy vissza kell, hogy adják. A társulat vezetősége a tagok érdekében a legminimálisabbra szorította le az árakat, amelyet kizárólag tagjai érdekében tehet az, akik nem tagjai a szakszervezetnek. A Vacuum által követelt összeget, tehát 800 lejt, tartoznak fizetni, ellenében a tártályokat költségek visszaadni. Akik beszernek iratkozni, azok már a kiküldött választmányi tagnál kérhetik felvételüket a helyszínen beosztási díjban 30 lejt, félévi tagdíjban 120 lejt tartoznak befizetni, amelyet nyomban nyugtáznak.

A tártályok megváltási ára a megérkezett képviselővel létrejött meg egyezés szerint, amelyből további engedményt nem sikerült elérni: 550 és 650 lejt. A meg egyezés egyformán vonatkozik úgy a nagyváradai, mint a vidéki kereskedőkre.

Költségek-e a városi polgárok a villamos- műnek újabb óvadékok beszoigáltatni?

A Nagyvárad hasábjain tettük szóvá a villamos mű körlevelét, melyben a fogyasztó polgárok-
Irta: Dr Lengyel Zsigmond.

Kal közölte, hogy „a már beszoigáltatott óvadékokat a mai egységáraknak és a mai fogyasztásnak megfelelőleg revízió alá vette és azon fogyasztók részére, kiknek régi óvadéka a mai viszonyoknak nem felel meg, a különbözetről pótlást jegyet fog kikézbessitetni” és ennek átvétele ellenében a villamosmű szabályrendelete alapján a különbözeti összeg haladéktalan befizetését kérte.

Fejtegetéseinkben kimutattuk álláspontunk helyességét, hogy a villamosműnek a polgárokkal szemben óvadékra szüksége egyáltalában nincs, mert módjában áll retorzióval élni és kétségtelenül senki sem fogja kitenni magát annak a veszélynek, hogy a villamos áram használatától megfosztassék. Felsozakoztattuk többi érveinket is, amelyek folyamánként teljes joggal remélhettük, hogy a villamos mű a polgárok újabb, teljesen indokolatlan megterhelésétől el fog állani. Sajnálattal kell azonban tapasztalnunk, hogy a villamosmű az újabb kamatmentes kényszerkölcsön behajtása iránti lépéseket már meg is tette, amennyiben pénzbeszedői útján minden egyes fogyasztó részére tényleg kikézbessíti az általa kiszámított óvadékkülönbözetről szóló letéti ellsmervényeket és ezen különbözetek kifizetését követeli.

A villamosmű ezen tényével szemben már most azt a kérdést kívánjuk vizsgálat tárgyává tenni, hogy van-e joga a villamosműnek a polgároktól óvadékkülönbözet letételét követelni? E kérdésre határozottan nemmel kell felelnünk, azért, mert a villamosmű szabályrendelete 66. §-a 3. bekezdése értelmében ugyan: „a villamosműnek joga van egy havi árambér biztosítására a fogyasztótól kamatnélküli biztosíték letételét is kívánni”, azonban a fogyasztó polgár ragaszkodhatik ahhoz, hogy az óvadék a nyári és illetve a minimális fogyasztás hónap fogyasztási értékének vagy legrosszabb esetben a közepes fogyasztásnak megfelelő összeg legyen. A már eddig letett óvadéki összegek a villamosmű érdekei biztosítására teljesen elegendők. További óvadék letételére tehát a polgárok még a szabályrendelet szerint sem kötelezhetők.

De tovább menve, az általam felhívott szabályrendeleti szakasz utolsó bekezdése értelmében: „ha

valamely fogyasztó az említett fizetési feltételeknek meg nem felel, a ki nem egyenlített követelés (vagyis a fogyasztott áram, számla szerinti összege) a városi tanács által közigazgatási végrehajtás útján behajtandó.” A szabályrendelet tehát csupán a ki nem egyenlített követelés és nem egyben a villamosmű által bekívánható biztosíték behajtására engedélyez közigazgatási végrehajtást. A villamosmű így még abban az esetben is, ha teljes joggal követelhetné is az óvadéki különbözetről, még akkor is előzőleg pert volna kénytelen lefolytatni. Elképzelhetetlennek tartom, hogy a villamosmű, a városi polgárok ezen üzeme, a polgárok ezrei ellen peresket és végrehajtásokat tehetne és ténne is folytatná.

Mind ezek eredményeként néztem az, hogy egyedül és tisztán a polgároktól függ az, hogy akarnak-e a villamosműnek új kamat nélküli kölcsönt folyósítani, avagy, — miként ezt a Házutaladonosok Szövetségéhez intézett felszólalásaikban oly sokan hangoztatták — ezen kölcsön folyósítását feleslegesnek jelentik ki és megtagadják.

ÚJDONSÁGOK

* Az egyesülés ünnepe. A tegnapi nap egyike a legemlékezetesebb román évfordulóknak, február 6. az egyesülés ünnepe. 64 éve, hogy a két román fejedelemség Moldva és Munténia eggyé olvadt s megalapozta a mai román államot. A hivatalokban ünnep volt és a gör. kel. székes-egyházban hálaadó istentisztelet volt, a melyen megjelentek az összes civil és katonai hatóságok.

* Beváltják a magyar posta bankjegyeit. Budapestről jelentik: Február ötödikétől a postatakarékpénztár által kibocsájtott husz, tiz és ötkoronás jegyeket beválták és februárban teljes értékben beváltják.

* A pesti diákgyűlés elakarja kobozni Károlyi Mihály vagyonát. Budapestről jelentik: A harmadik diákkongresszus díszgyűlésén Veér Tibor, a diákság helyzetét vázolta. Indítványozta, hogy a hazáruónak bélyegzett Károlyi Mihály vagyonát kobozzák el és fordítsák a főiskolai hallgatók segítésére, továbbá a tőzsdeadót emeljék fel annyira, hogy annak egy részét ugyanerre a célra leköthessék. Ezután Antal István kifejtette, hogy ma csak a faji erők politikáját követhetik, mert idegen érdek játsza a főszerepet.

* A Gyermekebarát nagy estélye. Sok szegény gyermek könnyét törölte le már a nagyváradai Gyermekebarát Egyesület. Csöndben dolgoznak a jótékonyaság szentesítésében az egyesület tagjai s hogy most nyilvánosság elé lépnek egy műsoros estéllyel, teszik ezt csak azért, hogy a begyűlő fillérekkel árvagyermeknek szemébe derűt csaljanak ajándékaikkal. Ők gondoskodnak az elhagyatott gyermekek felruházásáról, neveltetéséről s ők mennek segítségül a beteg ágyacsokhoz is. Hushagyó hétfőjén, február 12-én este a Katolikus Körben rendezik az első estélyt a Gyermekebarát Egyesület, melynek két kiváló alelnöke Reisman Mór és dr. Olasz Béláné hetek óta fáradoznak az estély nyívós műsorán. Súlyok Ica fog prólógot mondani, a Bleyer-féle zeneiskola egyik csodahangu növendéke Wittemberg Gizella a Böregér nagy ármánját fogja előadni.

kelni. Dr. Guttman Miklós játéka és egy kedves vigjáték van a programon, továbbá modern táncok beiktatása. Tanc fejezi be az estélyt, amelyen a város ur asszonyai fognak részt venni.

* Id. Kovásznay Marcellné. Súlyos csapás érte Kovásznay Marcellné — mint részvétellel értesítjük — a minap Debreczenben váratlanul elhunyt. Kovásznay Marcellné Nagyváradon is ismeretes körökben ismerték még abból az időből, amikor férje székelyhídi főszékely volt. Az elhunyt matróna földi maradványait Debreczenből Vértessé szállították, ahol a családi sírboltban helyezték el.

* Ebzárlat-meghosszabbítás. Nagyvárad városában a veszettség újabb állapítást nyert, miért is az ebzárlat év április hó 9-ik napjáig meghosszabbították. Az ebzárlat ideje alatt minden köteles a tulajdonát képező, avagy a házban éjjel-nappal állandóan és módon megkötve tartani, hogy az szabadulhasson, a házon kívül pedig csak az ebet biztos szájkosárral ellátva tartani.

* Vecsey Feri eljegyzése. Rómából jelentés szerint a világhírű komikus, Vecsey Ferenc eljegyzett Dina Galli olasz színésznővel, mint a távirat mondja — egy ötven komikát.

* Császár Elemér székfoglalója. A Tudományos Akadémia első osztálya hétfőn ülésezett, melyen egyetlen pont, Császár Elemér székfoglalója volt. Az irodalmi kör volt a tárgya a székfoglalónak.

* Eljegyzés. Schwartz Sándor Nagyvárad és Rossenwasser Frici eljegyzesek. (Minden külön értesítés)

* A Szamosvölgyi vasuton érvényes a C. F. R. kedvezményes jegyek. A vári C. F. R. vezérigazgatóság közölte, az állam tulajdonába átment Szamosvölgyi vasuton az összes államvasuti kedvezmények életbeléptek.

* Halálozás. Nagy Mihály kőműves mester felesége, szül. Fülöp Mária, 65 éves korában, hosszas szenvedés után, február 5-én elhunyt. Temetése február 6-án délután 2 órákor a köztemetőben megy végbe. Elhunytát szomszédok gyászolják.

* Gombamódra szaporodnak a mentholsósborszesz (Mentholin) használatát, mert kétségtelen, hogy a valódi mentholsósborszesz kapható mindenütt.

Jutányos árban Gérautók

tudára minden időben
Autó- gép javító és autószerelő
heggesztő ipartelep.

ANDRISKA ÉS ROSENBERG
Str. Calvin (Ritók Zsigmond-utca)
Telefon 209. Telefon 209.

Kulin Vilmos Sándor exportőr

Magyar Ipari Termékek és Mezőgazdasági Termények Exportja.

IRODA: Budapest VI., Andrássy-utca 61 (Vörösmarty-utca sarkán)

Gyorsan és pontosan elintézi minden külkereskedelmi ügyet
BCU Cluj Napoca.

1923. február 7.

* **Marosvásárhely volt polgármesterét visszahelyezték állásába.** Ami Nagyváradon megörtömt a közgyűlési állás körül, körülbelül ugyanez folyt le Marosvásárhelyen, ahol a polgármesteri állumért gyűlköztek a liberálisok. Harsia volt polgármester ellen Harsia az egész város közbecsülésének örövendéti és nehéz akciók árán sikerült ki-mordítani állásából, melyet egy Dandee nevű fiatal kolozsvári pénzügyi tanácsor-nyert el. Harsia ellen egyik vád az volt, hogy objektív a magyarsággal szemben, viszont a Dandee éra már is egészen fel-borította Marosvásárhely nyugalmát. Harsia dr. nem nyugodott bele váratlan és törvény-telen elmozdításába és felebbzett a leg-felőbb semmítőszékhez. A semmítőszék legnap hozta meg országosan szenzáció-illélet, mely kimondta, hogy Harsia volt polgármester elmozdi-tása törvénytelen és vissza-helyezi a polgármesteri állásba. A semmítő-szék döntése Nagyváradot illetőleg annál szenzációsabb, mert tudvalevőleg igazság-szolgáltatásért Mangra Demeter dr. volt fő-ügyész is ehhez a fórumhoz folyamodott.

* **Budapesti francia lap Erdélyben.** Hirt adtunk a nyár folyamán, hogy Buda-pesten francia nyelven egy új napilap in-dult meg. Címe: *L'Echo du Danube*. A la-pot az erdélyi Teleki grófok egyik tagja, De Gerandó Attila és Teleki Éva grófnő fia De Gerandó Félix mint főszerkesztő és dr. Kelecsényi Ferenc mint felelős szerkesztők jegyzik. Most a francia követ-ség közbenjárására a román kormány meg-engedte, hogy a lapot Erdélybe, illetve Romániában is terjeszthessék. Dr. Kelecsényi Ferenc tegnap Nagyváradra érke-zett, hogy itt bevezesse a lapot, amelynek különösen kimerítő tőzsdei tudósításai ér-tékesek, annál is inkább, mert a lap meg-jelenése napján már Nagyváradon kapha-tó. A francia lapra előfizetéseket felvesz a Hegedüs Hirlapiroda.

* **Automotor kezelői tanfolyam,** az ál-lami ipari szakiskolán, gyakorlatokkal kap-csolatban f. hó 14-én nyílik meg. Beirat-kozni az intézet igazgatóságánál Schlauch-tér 10. szám alatt lehet. Szontagh Gusztáv, director.

* **Ügyvédi hír.** Dr. Kaufmann Sán-dor ügyvédi irodáját Tasnádon megnyi-totta.

* **A munkásegyletemen** 7-én, szerda este szak-azervezeti ankét lesz. A bevezető előadást Fülöp József fogja tartani. A vitára már eddig is számo-san jelentkeztek. Az előadás fél 8 órakor kezdődik. A vezetőség tagjai és a bizalmiak számára a megjelenés kötelező.

* **Kérjünk kifejezetten „Olla“ gummit.**

* **A Zsidó Leányegyesület ruhaosztásához hozzá-tárultak:** Kaufmann Ella és Leitner Ferike urleá-nyok gyűjtőivén: Vadász Gyuláné 200 lei, dr. Fischer Imréné 100 lei, dr. Feldmann Ármán 200, dr. Aczél Sándor 200, Czitter Lajos és Társa 100 lei, Incze Lipót 100, Sonnenfeld 200, Fekete Ernő 100, Bene-dek 100, Rein gyógyszerész 60, Klein Adolfné 200. Fekete Jenő 1 pár cipő, dr. Grünstein Bernátné 100 lei, Grosz Albertné 100 lei, dr. Somogyi Ödön 100 lei, Rosenzweig Lipótné ruhanemű, Klein Andorné 100 lei, dr. Stolez 100, dr. Steiner Ervin 100, dr. Mik-lósné 50, Lefkovits Hermanné 50 lei. Reich Ármán 1 pár cipő, 1 kabát, 2 ruha, 2 kötény, 3 nadrág. Váli szikvizgyár 100 lei, Schwartz Farkas 100 lei, Hercz Imre 100 lei, Reich Jenő 100 lei. (Polytatjuk.)

KALLA

:: **halkonszervek a legjobbak.** ::
Minden doboz „KALLA” felirással ellátva.
Mindenütt kaphatók. — Főraktár viszont-
elárusítók részére Nagyváradon

Citter Lajos és Tsa
Strada Mészáros-utca 4. szám alatt.

* **Ludendorft feltartóztatták Bécsi utján.** Bécsből jelentik: Hetzendorfbán a munkások feltartóztatták a vonatot, mely-ben Ludendorf Bécsbe akart utazni. A munkások kijelentették, hogy csak abban az esetben engedik a tovább utazását, ha kötelezi magát arra, hogy Bécsben nem tart propaganda előadást.

* **A Duna elérte a rakpart magasságát.** Budapestről jelentik: A Dunavíz magassá-ga öt méter ötvenre emelkedett, amivel az első rakodópart magasságát elérte.

* **Kolozsvári vendéglősök az egy órai záróra ellen.** Kolozsvárról jelentik: A ko-lozsvári vendéglősök és kávéosok az egy órai záróra kérdésében ma küldöttséget menesztettek Popovici rendőrprefektus-hoz és Methes Péter prefektushoz és kér-ték az egy órai záróra meghosszabbítását. A küldöttség tagjai kijelentették, hogy a mennyiben elutasítják kérésüket, ugy-kénytelenek lesznek üzleteiket este nyolc órakor bezárni, mert nem tudják másként üzleteiket vezetni a nagy üzemenköltség miatt.

* **Hevesi Piroska és Pfeiffer Alfréd hangversenye.** Erdélyi koncertutjukon fe-bruár 15-én érkeznek Nagyváradra s ren-deznek egyetlen koncertet a Katholikus Körben Hevesi Piroska zongoraművésznő és Pfeiffer Alfréd kiváló operaénekes. Az európai híru művészpár nagyvárad hang-versenyének műsorán Bach, Schubert, Strauss, Dohnányi, Mozart, Weber művei szerepelnek. A kivételes eseményszámba menő Hevesi—Pfeiffer koncerten Nagy-várad egész zeneértő intelligenciája két-séggel kivül kiveszi részét.

* **A Zsidó Leányegylet jótékonycélu estélye.** Minden évben hatalmas erkölcsi sikerrel jár az az akció, melyet a leány-egylet indít a szegény gyermekek felruhá-zására. Ez idén is sok szegény ruhátlan gyermek várja annak a fényesnek ígérke-ző estélynek eredményét, mely őket ruhá-hoz és kenyérhez juttatja. A Zsidó Leány-egylet estélyét óriási apparátussal készítik elő és az egyesület tagjai kötelességükön-tul, fanatikus emberszeretetből, alaposan kiveszik részüket. De nemcsak ők, hanem az egész zsidótársadalom megmozdult, hogy az estély minden idej művészestélyen-tul tegyen és nagy összeget juttasson a sze-gény gyermekeknek. Ezuton hívja fel a leányegylet a nemesszivü adakozókat, hogy pénzbeli és egyéb adományait juttas-sák el minél előbb a vezetőséghez, mely a legkisebb áldozatot is szeretettel elfogad.

* **Naplárak az érmihályfalvai piacon.** Buza 1 mázsa 400 lei, gabona 300, tengeri 280, árpa 360, dió vékája 150 lei, bab literje 5 lei, veres hagyma kilója 6 lei, tej literje 4 lei, tejfel literje 16 lei, turó literje 6 lei, tojás darabonként 1 lei, szárnyas párja 70—80 lei, 1 darab soványliba 160—170 lei, kövér li-ba 280—300 lei, kövér kacska 150—160 lei. Ló- és szarvasmarha piacon az árak erősen emelkednek, azonban a sertéspiacon dacára a lei esésének, érde-kes megfigyelés szerint, az árak ugyszólván mlt-sem változnak. A legprimább kövér sertés 28—29 lelért ment, még így is igen kevés vétel volt, a so-vány sertés aránylag sokkal drágább, 34—35 leibe esik kilónként. A mészárszékekben a husarak emel-kednek, sertéshus 26, borjúhús 16 lei, marhahús 16 lei, zsir kilója 65 lei.

* **Adakozás.** Dr. Balla Vilmos elhunytá alkalmával Török Gyula 100 leit adott az izr. nőegylet leányárvaházának. Azonkívül adakoztak: Márkus Bernát 100, Varga Miklós és neje a Guttmann Agica alaphoz 200 leit, Lindenfeld Miksáné Mezőtelegd 20 leit és 20 leit a nőegylet céljaira, Klor Antal gyümölcsöt és csokoládét. Az összes adományokat hálásan köszöni az Elnökség. N. N. 100 leit küldött a Balassa-utca 2. sz. alatt lakó családnak.

* **Szélitől, hidegtől kiltűt vörös arcra, kézre, szeplő, mltesser pattanások ellen legjobb gyors-hatású biztos szer az YPO krém.** Ára 15 lei. Diszkrét postaszétküldés. Kapható: Farkas István „Apoló” drogueria Nagyvárad.

* **A Zsidó Leányegyesület céljaira adakoztak:** Weisz Farkas Fuchs Sándor kiváltásáért 600 lei. Weisz Farkas és Fuchs Sándor esk. gyűjt. 361 lei, Bartók Márton és Kohn Szeréna esk. gyűjt. 136 lei, Grünbaum Ármán és Berger Margit esk. gyűjt. 37 lei 50 bani, mely nemeslelkü adományokért hálás köszö-netet mond az Elnökség.

* **Férfiöltöny szövegek, női kabát-kosztüm és ruhaszövegek óriási választék-ban a Körösparti Áruházban,** mely cég már a békében híressé vált utólréhetetlen olcsó áraiáról. Tisztviselőknek árkedvez-mény.

* **Valódi Jonathán és más elsőrendű szép fajalmákat kaphatni a Népszövetségi Hangya üzletében.**

* **Az Excelsior-bar februári műsora** minden eddigit felül fog mulni, ötletekben, izlésben, jókedvben és művésziességben. A program fénypontja mindenestire El-len Maud excentrikus táncosnő, aki nem egy európai metropolist lázba ejtett már klasszikus és modern táncprodukcióival. A Julietta—Laci táncduett sikerét is meg-lehet jósolni, mert ez a duett Budapesten és Bécsben két-két hónapon át a legelőke-lőbb varietékben váltotta ki sok ezer főnyi közönség viharos tetszését. Laci Reimann szőlőtáncos mutatványai szenzációsak és elragadóak. Dernay Erna előadónőt, Keré-nyi Irén énekesnőt, Bogár Juci táncosnőt nem kell külön és újból bemutatnunk. Felhő Ilus és Ferenczy Anny táncosnők fellepte meglepetés lesz. Czobor Manci továbbra is a töle megszokott szellemes-séggel fog konferálni.

* **Barabás Márton képkiallítása a Ma-tula-fele üzletben Nyitva egész nap.**

* **Uj tanfolyam.** Alföldy László tánciskolájában az új táncanfolyam f. hó 12-én, kedden kezdődik meg. Gyermekek csoportok d. u. 6 órakor, felnőtt csoport este 8 órakor. Iratkozni naponta lehet az is-kola helyiségében Beöthy Ödön-utca 2. sz.

* **Modell bőrkalap csak 150 lei.** Mo-dista „Rita” kalap-szalón Str. Alexandri (Teleki) 24. szám.

* **Aranymadár premieren már minden-kinek meg kell lenni az operett két füzetes kottájának,** melyben a legszebb ének- és táncszámok vannak. Minden más kotta is megvan a Hegedüs Hirlapiroda zenemű-osztályában.

* **Minden hölgynek különösen anyagi érdeke,** hogy Rimanóczy-utcán Kertész Reklám üzletében szerezzék be tavaszi köpenykosztüm és ruhaszöve-gszükségletüket, hol kizárólag elsőrendű és legjobb árúkból meglepő nagy választék, az árak olcsóbbak, mint bárhol.

* **Ne féljen az időjárás változásaitól.** Hülestől, huruttól megóvjia testét, ha ál-landóan Brázay sóborszeszt használ. Min-denütt kapható!

* **Poloskairtó Noxin biztos szer.** Ára 10 lei. Kap-ható kizárólag Farkas István „Apoló” drogueria Nagyvárad.

* **Férfi snom kemény kalap 180 lel.** Dívatos puha kalap színes vagy fekete 150 lel. Nyuláször kalapok már 160 leltől kezdve. Mindenféle kalapokban, ugyiszeren sapkákban óriási választék. Heller és Deutsch, Jorga Miklós (Zöldfa)-utcán kizárólagos kalapárúházában.

* Mindenkinek érdeke felkeresni a Körösparti Áruházat, a cég békeminőségű cseh gyártmányu vásznak, schiffonokat, rumburgi céna vásznak, damaszt árukat, nagy mennyiségben tart raktáron, olcsó árai utolérhetetlenek. Tisztviselőknek ezen árakból is árkedvezmény.

A t. közönség szíves figyelmébe ajánljuk HAVAS és HUNFELD Nagyváros és Bihar megye legjobb és legolcsóbb posztó- és belénaru raktárát Nagy Sándor-utca 4. Dús választék mindenemű külföldi szövetekben.

* Tüköriényes, világos lesz a parketta, ha Farkas-téle YPO jegyű Parkett beeresztő rőzsaviaszt használ. Beszerezhető: Farkas István „Apolló” drogueria Nagyváros.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Égi és földi szerelem, ujdonság ötöd-ször, bérleten kívül.

Csütörtök: Parasztbecsület—Bajazzók, A) bérlet 71. szám.

Péntek: Aranymadár, ujdonság először, bérleten kívül.

Szombat d. u.: Kis lord, gyermek-előadás mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Aranymadár, ujdonság másod-szor, bérleten kívül.

Vasárnap d. e.: Remény, munkás-előadás.

Vasárnap este: Aranymadár, ujdonság harmad-szor, bérleten kívül.

Hétfő: Aranymadár ujdonság, negyedszer A) bérlet 72. szám.

— Égi és földi szerelem. Molnár Ferenc nálunk is nagy sikert aratott ötfelvonásos színműve ma lesz még e héten a színház műsorán. Ma, szerdán bérletszünetben megy az Égi és földi szerelem a bemutatkozó előadás szereplőivel. A mai előadásra az összes páholyok is eladásra kerülnek.

— Parasztbecsület és Bajazzók. Csütörtökön este A) bérletben e két legcsodásabb me'odiájú opera lesz a színház műsorán Kelmaival, Baranyaival, Pogány Jankával, Kovács Katóval, Vajdával, Kovács Dezsővel, Tolnáival, Békésivel és Berenggel a vezető szerepekben. A zenekart Várdi karnagy vezényli.

— Aranymadár. Pénteken este lesz az idei évad legnagyobb operettjének, az Aranymadárnak a bemutatkozó előadása, mely Budapesten egymásután a 250-ik előadást éri meg. Nálunk Erdélyben is mindenütt, ahol csak színre került, sorozatos előadásokat ér meg az Aranymadár, mely pénteken, szombaton és vasárnap bérletszünetben, hétfőn pedig A) bérletben kerül színre. A szombat esti előadása az Aranymadárnak fél 8 órakor fog kezdődni, mert az Aranymadár előadása után a színházban egy román társulat játszik. Az Aranymadár főszerepeit minden alkalommal Pintér, Erényi, Grófi, Hetényi, Madas, Pattantyus foglalkoztatni minden este. Az Aranymadár minden előadására már most meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

— Délutáni előadások. Szombaton délután a Kis lord, e poétikus kedves gyermekdarab kerül színre mérsékelt helyárakkal, vasárnap délután pedig a Lili bárónő lesz a színház műsorán ugyancsak mérsékelt helyárakkal Kovács Katóval, Erényivel, Tolnáival, Grófi, Harsányival és Pattantyussal a főszerepekben.

— A munkásszínház 11-iki, vasárnap délelőtti előadásán Heyermans Remény-e fog menni. A világhíradalom ezen kiváló nevelő hatású drámája még élénken emlékeztetében él a közönségnek, amely ugyancsak munkáselőadás keretében látta még évvel ezelőtt. A bevezető előadás ez alkalommal Ko-

vács Árpád dr. a nagyvárosi irodalmi ifjúság nagy reményekre jogosító tagja fogja tartani. Jegyek a szakszervezeti titkároknál és vasárnap délelőtt a pénztárnál kaphatók.

MOZI

— Ki a Fejnéküli lovas? Harry Piel utoljára jelenik meg a hatalmas filmtörténetben, hogy szellemi erejével kiderítse az igazságot s megmentse az ártatlanul szenvedőket. Még sok kalandot ér meg, drótkötelen biciklizve menti meg Graceot, amíg végre megoldódik a nagy rejtély, hogy ki a fejnéküli lovas?

— A „Farao hitvese” sikere felülmul minden eddig látott filmet. Ennek több oka van. Az első az, hogy ilyen színészgárda még egyetlen filmben sem játszott. A címszerepet Dagdy Servaes játsza, kinek nevét minden mozilátogató megfogja tanulni, mert nem csak szebb, mint a legfőbb filmprimadonna, de sokkal tehetségesebb is. De csak ez az egy név új, a többi művész már nem egy filmben játszott főszerepet. Ki ne ismerné és szeretné Harry Liedtkét, Lydia Salmanovát, Paul Wegnert, Bassermannt, Emil Janningsot és a többi nagyszerű művészt. A páratlan sikert aratott Dorian-Film még öt napig látható a Dorian Filmszínházban.

LEGÚJABB

Két várost döntött romba a földrengés

Egy szűkszavú római távirat jelentette tegnap éjszaka, hogy a firenzei szeizmografikus műszerek rendkívül erős földrengést jeleztek.

A budapesti földrengést jelző készülék olyan arányúnak jelezte a római táviratban jelentett földrengést, amely erejében és így kétségtelenül pusztító hatásában is, túltett a messinai katasztrófát előidéző rengésen. Erre vonatkozólag budapesti tudósítónk beszélt Kövesligethy Radó egyetemi tanárral, akitől a következő felvilágosítást kapta:

A firenzei táviratban jelentett földrengést a mi műszereink is jelezték. Ezen jelzés alapján a katasztrófa színhelye 8200 kilométer távolságra van Budapeستől. A tú kilengése alapján, amely tíz centiméter volt, borzalmas arányú katasztrófa történhetett, valószínűleg nagyobb a messinainál is. Tíz centiméteres kilengés még alig fordult elő. A katasztrófa színhelyét megállapítani természetesen nem lehet és csak feltevésként jelzem a földrengés színhelyül Japánt, vagy Délamerikát, esetleg ennek chilei partvidékét.

Londonból jelentik: A Sandwich-szigeteken, a lapok newyorki jelentése szerint, nagy földrengés volt, mely óriási pusztítást okozott. Ugyanakkor a partokon szökőár pusztított végig. Sok ház összeomlott, több hid leszakadt, két város majdnem egészen rombadőlt. Az áldozatok számát még nem tudták megállapítani. Számával az összeköttetés megszakadt. A Lassen nevű kaliforniai vulkán működésben van.

Egy német város demonstrációja a megszállás ellen

Párisból jelentik: Appenveiler megszállásakor Rey francia ezredes a városháza üléstermébe ment, ahol a tanács összeült. Az ezredes belépésekor a tanácskozásra összegyűlt urak közül csak egy állt fel s ezeket mondta:

— Ülve maradtunk; ezzel óhajtunk tiltakozni városunk jogtalan megszállása ellen.

Rey mosolyogva válaszolt:

— Ha önöket nem zavarja, én is leülök.

A polgármester ezután bemutatta az ezredesnek a jelenlévőket. Az az ur, aki egyedül állt fel Rey belépésekor: — Wirth kancellár fivére volt.

Tőzsdei Jelentések

Zürich, február 6. Nyitás: Berlin 125, Newyork 530 fél, London 2482, Páris 3405, Milánó 2575, Prága 1570, Budapest 29, Bukarest —, Bécs 0.0074, Varsó 0.0145.

A bukaresti tőzsde az ünnep miatt zárva volt.

Budapest, február 6. Zárlat: A Devizaközpont hivatalos árfolyamai: Berlin 750—850, Milánó 12.750—13.350, Páris 16.850—17.850. — A többi kurzusok változatlanok.

Zürich, február 6. Zárlat: Berlin 00.137 fél, Amsterdam 209 fél, Newyork 531, London 2483, Páris 3395, Milánó 2572, Prága 1567, Budapest 0.20, Belgrád 495, Bukarest 250, Varsó 00.137, Bécs 0.0074 fél, bélyegzett 0.0075.

A budapesti értékpapírtőzsde záratai: Magyar hitel 1800, Osztrák hitel 2300, Angol-Magyar 2300, Leszámitoló 2725, Agrár 900, Magyar-Olasz 800, Hazabank 6000, Salgótarjáni 62.000, Rimamurányi 9850, Közuti 1400, Déli vasút 8000, Államvasút 24.000, Hercecs 1500, Ingatlanbank 7800, Kereskedelmibank 36.500, M. Ált. Takarékszövetkezet 4025, Hazai Takarékp. 42.250, Borsod-Miskolci gőzm. 17.600, Concordia gőzm. 7000, Első budapesti gőzm. 27.000, Gizella gőzm. 10.500, Hungária gőzm. 16.000, Beocsini 95.000, Északmagyarországi 41.000, Eszt.-Szászvári 29.500, Felsőmagyarkohó 55.000, Drasche 34.500, Magnezit 185.000, Ált. Köszénb. 163.000, Urikány-Zsilvölgyi 97.000, Adria 52.000, Atlantica 5750, Levante 110.000, Tröszt 13.000, Csáky 3500, Fegyvergyár 195.000, Ganz-Danub. 1325.000, Ganz-Villam. 300.000, Lang 22.000, Lipták 35.000, Schlick-Nicholson 12.000.

Osztrák légszusz 25000, Baróti 2400, Egyesült Izzólámpa 74000, Guttman 16500, Klotild 8000, Magyar cukor 770000, Östermelő 10200, Gumigyár 190000, Magyar vasút 5300, M. Váshelyi petr. 6000, Nasici 99000, Országos fa 31000, Slavonai fa 3475, Angolbank 5800, Teudloff-Dittrich 7200, Wörner 2900, Signum 8150, Zabolai 14700, Rössemann 8400, Schuller 8400, Papiripar 2400, Boni 19500, Boni 19500, Malomsoky 3200, Zentaroskányi 18500, Rézbányai 52000, Egis 2500, Merkurbank 620, Merkurfa 975, Koburg 5700, Globus 3300.

NYILTER

Nyilatkozat.

Robitzek Károly bőrkereskedő ügyfelem megbízásából közüldöm a hozom, hogy dr. Kádár Elek ügyvéd urnak a Nagyváros 1923. január 21-i számában közzétett felhívása tévedésen alapszik, mert ügyfelem üzletét nem szándékozik átadni dr. Kádár Elek ügyvéd ur ügyfelének, hanem dr. Kádár Elek ügyvéd ur ügyfele szándékozik abba társul belépni.

Ez a tény a hitelezők bejelentési kötelezettségén és annak joghatályán természetesen mit sem változtat, csak kizárólag az érdekeltek felvilágosítására és a valódi tényállás leszövezésére szolgál.

Dr. Sarkadi Dénes
Ügyvéd Parcul Tralan No 1.

PAE lungi de secară lătute cu
ambalaciul pentru ambalat
mobile curbate cumpără:
Lack, Blau & Co.
Bucaresti, Strada Balaban 12, 40. (O'bor)

A végrendelet

Regény —

33

Írta: Lovassy Andor
(Minden jog fenntartva)

Pali lépett a szobába: — Hallottam az osztól, hogy gyöngékedik bátyám, ne hiassak orvost?

— Orvost? Hogy megmérgezzem, vagy elvágja a hasamat? Ősem én még sohasem szorultam orvosra, magam szoktam magamat kúrálni ezerjő-fűvel, székfűtésszel, ha kelevénye van diákinum flastrommal, ha a fogam fáj törömfűvel, de orvoshoz hozzá nem nyult soha, hiszen magukat se tudják azok kigyógyítani, mind meghal. Láttál te már kétszáz esztendőslőt? Én láttam; de kétszáz esztendőslős orvost sohasem láttam. Verbőczy István se hadta magát doktorévre soha, mégis hetvenkét éves korában halt meg, de akkor se volt beteg, hanem a cselapatákba fulladt.

— Talán II. Lajos király? vágott közbe Pali.

— Tudja a fene melyik! Elég az hozzá, hogy belefűtött; ez a fő. Különböző helyre hozza az én gyomromat a budapesti juhász. Ezzel falatozni kezdett és mosolygott a nézte a fiut, mikor zavarában a kávéskanál helyett a fogkefét adta oda neki.

Nem is csipkedte tovább, hanem ölni kezdett. Mosdás közben, beszáppa-ozott képpel, nagy hirtelenséggel fel-ötötte a fejét és így kiáltott fel: — Te Pali!

— Parancsoljon.

— Tudod, hogy az éjjel álmomban itt állt nálam az öreg Bobródy Miska, meg a zent Patvar szelleme.

— Én is róluk álmodtam.

— De itt az ágyam előtt, nézd, ezen a zent helyen, verbunkost táncoltak.

— Engem meg homlokodon csókolt mindkettő, — szólt Pali. Olyan dohos, földzagu volt a csókjuk és a leheletük.

— Igazán?

— Becsületesemre.

— Na ez különös! Mégis csak vannak hazajáró lelkek.

Ez a Batsó Borbála, egy szellemidéző boszorkány!

Megérkeztek a sztopkóiak.

Télviz idején nehezen telnek a napok, pedig olyan rövidek; alig virrad máris al-
konyul s milyen hosszú az éjszakák. Böcs-
llat a medve, a fülére fekszik, betakarja
magát jó meleg bundával, egy barlangban
talussza a telet és arra ébred fel, hogy
avasz van. De az ember unja magát, mint
kutba szorult béka, még kuruttolni is
lefejt télen, mégis ébren marad.

Bágyoni Pali is szerette volna előre-
olni az idő kerekét, de csak lassan haladt
z; ilyenkor Apolló se tüzes paripákat, ha-
em lusta bivalyokat fog a nap szekérébe.

Végre eltelt a két hét. Az öreg Bágyoni
megkapta a levelet és néhány nappal ké-
őbb a táviratot is.

Takáros szánkó várta az érkezőket a
zomorkányi vasutállomásnál. Csengő és
ergő csengett-bongott a sallangos négy
nyakán, az ezüst kulcsos, parádés szer-
zamba öltöztette azokat Sándor kocsis,
e elkerülte a Perespusztát, meg az öreg
Bobródy sirját, egy dülőuton vitte a ven-
égeket Csanálosra, hol a tornácra kiállva
árta már őket a házigazda.

Mikor a ház előtt megállt a szánkó,
z öreg gavallér majdnem az ölébe vette
z érkezőket. Külön lakrészt rendezett be
számukra, hol barátságos, meleg szobába
ítette a csomagjaikat s mikor rendbe-
zedve magukat, bejöttek az ebédlőbe, a
edves öreg ember azt se tudta, hová ül-
esse és mit tegyen elbük? De azért, úgy
zeme szögletéből, szakértően mustrálta a
ét hölgyet.

— Jaj, kedves kis hugom, éppen olyan
vönyörű maga, mint az édes mamája volt

tizenhét esztendőskorában.

— Bizony elmúlik az idő édes Bágyoni,
— szólt kacagva Csegődyné.

— Szólítson engem csak Bencének,
mint régen.

— Igen, ha maga is Irmának szólít,
mint ezelőtt nem tudom hány esztend-
dövel.

— Hát édes Irma hugom, meg kedves
Margit hugom, parancsoljanak egy kis lé-
lekmelegítőt, egy kis forró teát, meg hozzá
egy kis harapni valót.

— Milyen rend és tisztaság van itt ma-
gánál Bence, mintha nem is özvegy ember-
nél lennének.

— Katona voltam én valaha és még
most is rendbe tartom a kaszárnyámat. De
hogy a dologra térjünk, hát tudomásukra
hozom, hogy ezt a maguk hagyatéki ügyét,
pár héttel ezelőtt közöltem két fiskálissal,
egy öreggel, meg egy fiatalal. Jeles ember
mind a kettő: az egyik Suhajda János, több
előkelő familia jogtanácsosa, a másik meg
az én unokaöcsém, dr. Bágyoni Pál.

Ez utóbbi név hallatára Margit össze-
rezzent és felborította a rumos üveget.

(Polyt. köv.)

Adriai Biztosító Társulat

TRIESZTBEN

Nagyromániai igazgatóság Köozsvárt
nagyváradai vezérügynöksége
az Egyesült Bank és Takarékpénztárnál
Alapítatott 1832. évben.

Alapítke és tartalékalapok 182,758.790 lira.

Az Adriai Biztosító Társulat a tűz, élet, baleset,
szavatosság, üveg, betörés és jégbiztosítási ága-
zatokon kívül Nagyrománia területére a száll-
ítványozási biztosítások kötését újból meg-
kezdette és pedig úgy az export, mint az
import árukra a szállítástól előállható bár-
milyen károk és az árak teljes vagy részleges
lopása ellen is.

Utleveleket vizumokat

bármely konzulátusnál
a leggyorsabban elintéz

Román fordítást

azonnal elintéz

SCHREIER

ügynökség Tisza Kálmán-tér 1. szám
Vármegyeháza mellett.

Eladó téglagyár

Szalonta mellett 12 katasztrális hold és 1225
öt szántó és legelővel, 4 szárítósínnel, lakó-
házakkal, téglasajtóval és hozzávaló beren-
dezéssel, 16 lőerős félstabil géppel és kis-
vasuttal. Érdeklődők a vételt február 25-ig a
Nagyszalontai Takarékpénztárnál lekötethetik.

Cinkografial

és fényképészeti

tanulók felvétetnek a

Sonnenfeld Adolf r.-t.

Szilágyi Dezső-utca.

Viseljen
sok előnye
m i a t o t

PALMA

2884—a Radl.

Modern, gőzüzemre berendezett elsőrendű

likör- és rumgyár

bort és gyümölcspálinkát lepároló Rész-
vénytársaság előnyös feltételek mellett

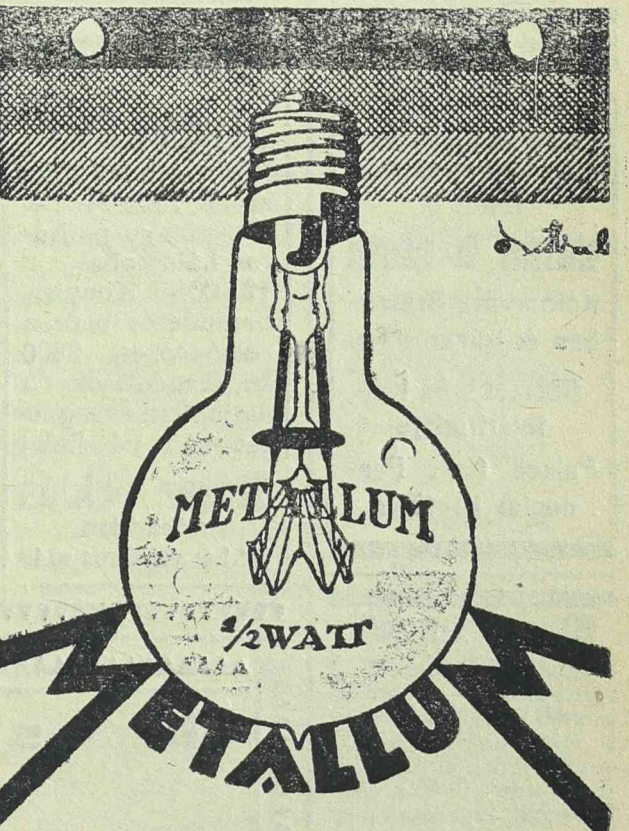
keres

Erdély minden nagyobb városában, intelli-
gens, jó megjelenésű

helyi képviselőket

akik a szakmabeli jobb vevőkkel össze-
kötetésben állanak. — Szíves ajánlatokat
kérünk „MODERN LIKÖRGYÁR” jel-
ige alatt e lap kiadóhivatalába.

309

Vegytisztító üzlet

Bazár épület — Színház oldal.

ELVALLALOK

mindennemű felső ruha

TISZTITÁST

ugyazintén ruhafestést

BORGOS SÁMUEL

